

אינה מרויחה ביותר את הסכום הגדול אשר משלבת המסים משקיע בה. הנימוקים כי עד:

עליה ניכרת של רמת החיים, אחרי סילוק החברים הבלתיחיוניים אשר כל מפלגה ממלאה בהם עתה את ספסלה האזוריים. תוצאתה משנה: חיסול סיוע ההתרוצצות ערב הרבדת רשימות המועמדים. 71 החיים הנותרים יצטרפו לעבוד הרבה יותר, להקדיש את כל זמנם לכנסת, במקום לבקר בה משך יומיים-שלושה בשבוע, לטפול בעולם או לעסוק בעסקים פרטיים.

• **יצירת אוניוסימה אוטומטי**, כי כל ח"כ יהיה זקוק ל-15 אלף קולות בקירוב, דבר שיקטין את החשק של סיעות קטנות להישאר עצמאיות.

• **גיטסה יחידיה במינה**, לא פחות מי ענינת היתה ההצעה להקטין את מספר השרים. דוברתה העיקרי הוא שרהבריאה יוסף סרלין, הבוס האמיתי של מפלגת הצי"כ, הצעה גייסטה יחידיה במינה בעולם: הוא הציע לחסל קודם כל את משרדו שלו. טען סרלין בתוקף: "מדינה כל כך קטנה, שגודלה בקושי כגודל מחוז ממוצע במדינה אחרת, אינה זקוקה לשרים כה רבים. עלינו לחת קודם כל בממשלה דוגמה של צנע. איננו זקוקים למשרד-בריאות, למשרד-עוד, למשרד-פיתוח ולמשרד משטרה. די לנו אם אלה יהיו מחלקות במשרד גדולים יותר!"

בינתיים מתבודדים מומחי-הצי"כ בחדרים חדשים, מנתחים את תוצאות הבחירות האחרונות, מכניסים בהן את השינויים שחלו בינתיים במפת הארץ עקב הקמת מושבים ושינויים חדשים, מנסים להבין מה יקרה אם תחולק הארץ, כהצעתם, לעשרים אוישים, שכל אחד מהם יבחר, בבחירות אזוריות יחסיות*, שלושה חיים. שאר 11 החיים יבחרו ברשימות הארציות, היינו לפי סיכום סך-הכל של הקולות שקיבלה כל מפלגה בכל האזורים.

• **המשנה - המשנה אחרון**. הצעה זו תמנע, לדעת הצי"כ, רוב מוחלט של מפלגה אחת בכנסת. הכל תלוי, כמובן, מי יקבע את האזורים. הצי"כ אינם חוששים להצעה הארצית: מפא"י לא תוכל לשנות את השיטה בלי עזרת הצי"כ, תצטרך על כן להסכים עמה מראש על החלוקה. לעומת זאת חוששים הצי"כ מה יקרה אחר-כך: מפא"י עלולה לקבל רוב, לשנות מיד את האזורים, כך שרוב זה ישאר צנחני.

סחרון אפשירי: קבלת חוקה מחייבת, שתמנע כל שינוי באזורים, אלא ברוב של שני שלישים של כל החיים. לפי שעה אין הצי"כ מאמינים כי יתקבל כל שינוי שהוא בשיטה-הבחירות הנוכחית. אולם הם מקווים כי מפא"י תקבל את הצעתם לצימצום מספר החיים והשרים - דבר שעסקני מפא"י מעוניינים בו, לדעתם, כמותם.

דת

חאראקירי

לא כל שבוע זוכה הכנסת לראות במו עיניה עסקן מפלגתי מבצע חאראקירי סוליבי במרהסה. השבוע ניתנה לה הזדמנות נדירה זו. לדיון עמדה הצעה לסדר-היום בקשר להתנגשויות בין המשטרה וקלגסי-השבת מאה-שערים. זה מכבר פושטים אלה, פלוגת ירושלים עת נוסה השמש לשקוע בליל שבת, הם משגיחים על כך שהדיבר השלישי תבוצע לא רק במלואה, אלא גם במועדה המדויק: בודקים ודלתות של חנויות, מצים צים לתוך חלונות, מרביצים את תורת הקודש במלוא מובן המונח.

• **שינויים תחת שן**. עיסוק קדוש זה לא מצא חן בעיני שאר חושבי-ירושלים, המעדיפים דיברות אחרים על מצוות השבת. עוד פחות מצא חן הדבר בעיני השוטרים. כי אלה נקראים כדי למונע בעד הדהים לעשות שבת עצמם, נאלצים לא רק להירכס להתנגשויות עם צעירים עטופי-שחורין, אלא גם לחת לצוער זה על מנוחת השבת שלהם. התוצאה: התנגשויות חריפות, בהן מחוללת לא פעם המצוה "שן תחת שן" בכלל חדיש יותר, לאמר: "שתי שינויים תחת שן אחת".

על דוכן הוואינים נאלץ בכור שיטריה, שרה-משטרה שוחר-השקט, להצדיק את מעשיו פקודו (למרות ששליטתו המעשית על

* בשנה האחרונה 842 אלף לפי * לפי ההצעה אפשר יהיה להעביר עוד פים ממפלגה למפלגה בכל אזור, אך אי אפשר יהיה להעביר עודפים מאזור לאזור.

מפקדם היא שורמלית בלבד). תוך כדי כך התלהב לא פחות מאשר השוטרים עצמם. קרא הוא, לבסוף, בהתרגשות: "גם אני נר סע בשבת!"

החיים נדהמו. כי שיטריה, השר הספרדי היחידי במדינה בה מהווים בני עדות המזרח קרוב ל-40%, נמצא במקומו רק מפני שמפא"י רוצה לשמור לעצמה הספק בחוגים הספרדיים. חוגים אלה הם, בחלקם הגדול, דתיים. שר שאינו נוטע רק בשבת, אלא אף מכריז על כך בנאווא, אינו נוהג בהכמה בולטת.

הכשר לחטא. לדעת רבים, הנחית שיטריה מכב רצינית על מעמדו של עצמו. זה מכבר מתיחסים אליו חברי מפלגתו בול-זול ניכר בשיבוט הממשלה*. הם החזיקו בו בכל זאת מפני שלא מצאו שום אישיות ספרדית אחרת.

היחידים ששמחו היו הדתיים. אמנם, דת ישראל אסרת בפרוש התאבדות גופנית או סוליטית. אולם הפעם היו מוכנים לקדם את החטא בברכה.

הכוון השני של האבן

אולם בשבת האחרונה נוכחו לדעת כי קר לו של שיטריה בכנסת אינו הקול היחיד של מפלגת פועלי ארץ-ישראל. משך שבוע הוכן בשקט גמור מיבצע מחתרתי: פלוגת הפועל הצעיר את חבריהן, נשלחו חוגים רבים לבעלי מפעלים בהם נתבקשו לשחרר פועלים, נשלחו פקודות לתנועות-הנוער.

בשבת, כשהחלו גייסות מאה-שערים להצאת לנחיתתן הרגילה, נתקלו במחזה בלתי-נורמלי: חומה של מאות ירושלמים מוני-נים, שנשבעו להילחם כדי למונע את כפיית אורח-החיים הדתי עליהם נגד רצונם. חיש מהר נתברר כי עלקיש שני קצוות, ולאבן שני כיוונים - הפעם היתה יד הדתיים על התחלונה.

היתה זאת אזהרה. מעוט קנאי יכול לעינים תים להצליח בכפיית דעתו על רוב אוישי. אולם כשהוא מרחיק לכת עלול הרוב להתרגז - ואז אוי למעוט.

תעשייה

מיליון חיוגים

מפעלים תעשייתיים הפועלים ללא כל בעיות ולכטים נדירים בארץ לא פחות מן האוראניים. אולם בשבוע שעבר זכו עתרי

מפעלי-טלפונים מתחרים, ביכרו להקים מפעל אחד, גדול ומשוכלל.

התחלה צנועה. השלב הראשוני של פעולת טלרד היה צנוע: הרכבת חלקי-טלפונים שהובאו מחוץ-לארץ. אולם תוך שלוש שנות קיומו התפתח המפעל, החל ליצר את רוב החלקים בכוחות-עצמו. הוא היה פטור מכל דאגות: משרד-הדואר קנה את כל תוצרתו, וההזמנות המרובות הבטיחו לו קיום הסרוצוועים לזמן ארוך. מנהלי טלרד לא הסתפקו בקיום חסר דאגות וצוועים: עיניהם היו נשואות אל העתיד. הם ידעו כי יבוא יום, בו יגיע ייצור הטלפונים בישראל לנקודת-רויחה, התאמצו להקדים תרופה למכה. התרופה: לייצא טלפונים ישראלים לחוץ-לארץ, להתחרות ב-טלפונים הגרמניים הווילם, המציפים את שוקי-העולם.

השבוע כבר היה ברור כי הטלפונים של טלרד יוכלו להתחרות במוצרים הגרמניים מבחינת הטיב, אם לא מבחינת המחיר: מומחיר-חיוץ קבעו כי המכשיר הגרמני זקוק לשיפוץ יסודי לאחר 250 אלף חיוגים ב-חוגה, שעה שהטלפון הישראלי מחזיק מעמד אפילו לאחר מליון חיוגים.

דיפלומטים

מדוע אחסו אתעקשים?

בעוד שבועות מספר יתחיל שלב חדש בחייו רבייה-הרפתקאות של אדם בלתי-רגיל: סארל הארטל גבה הקומה והחייכני יסיים את תפקידו כקונסול כללי של אוסטריה בישראל, יחזור למולדתו. הרפתקותיו של הארטל, שגודל בעיירה אוסטרית קטנה, החלו עוד בנעוריו. הוא החל עוסק בפוליטיקה עוד כגיל בו מבכרים מרבית בני-הנוער ללקק גלידה - ובהיותו בן 17 כבר גורש מבית אביו המילוכני, לאחר שסירב לחתור על השקפותיו הסוציאלי-דמוקרטיות.

הגירוש לא דיכךך את הצעיר רבי-המרץ. הוא נסע לחינה, השיג עבודה, השתלם באוניברסיטה בהיסטוריה וכלכלה, התפרסם במגזר כנציג הנוער האוסטרי בחזרות בינלאומיות שונות. הפוליטיקה והלימודים גזלו את מרבית זמנו של הארטל הצעיר, ואף-על-פי-כן מצא לו פנאי להתאהב בסטודנטית יהודיה יפת-תואר, לשאת אותה לאשה. **הערכה נאצית.** עם פרוץ מלחמת ה-

שוטרי ירושלים מפתעים

אחר ביקרת לדתות והצעה בחלונות

אורחים בספרד גברה הנאמנות להשקפות על הנאמנות למשפחה: הארטל התנדב לבריגדה הבינלאומית, נלחם נגד צבאות פרנקו, חזר לארצו רק לאחר שנכנעו הרפובליקאים בפני הנשק הגרמני והאיטלקי החדישים.

לרוע מזלו רדף אחריו הנשק הגרמני עד לאוסטריה: זמן קצר לאחר שובו חצו צבאות אלה היטלר את הגבול האוסטרי. הארטל הצליח להימלט לצרפת, יחד עם אשתו ובתו הקטנה, עמד בראש התנועה האוסטרית הלא-נאצית, אשר התרכזה בפאריס, וזכה להערכה מצד התנועות האנטי-פאשיסטיות השונות בעולם.

גם הנאצים העריכו את פעולתו של הארטל: שמו היה בין הראשונים ברשימת האנשים המבוקשים, שנמצאה בתרמילו של כל איש. א. ס. כאשר פוצו יחידות המחץ של הס. ס.

נוער דתי בהפגנה

תורת קודש במלוא מובן המונח

פאריס, בשנת 1940, קיוו כי סוף סוף יסול האוסטרי החמקמק בידם. לאנציתם הוברר להם כי הצפור פרחת מן הקן: הארטל נמלט לדרום צרפת, הצטרף אל המחתרת הצרפתית. לוחם-החופש האוסטרי שב והופיע על פני השטח רק לאחר המלחמה, כאשר נתמנה לנציגה הראשון של אוסטריה בצרפת. בתפקידו זה עלה בידו להשיג את שחרורם של אלפי שבויי-מלחמה אוסטריים. ממשלת אוסטריה העריכה את פעילותו, מינתה אותו לתפקיד המוכר הראשון של שגרירותה בישראל, שלחה אותו בשנת 1950 כקונסול כללי לישראל.

השמצה רוחנית. השמועות על פרישתו הקרובה של קארל הארטל מתפקידו העציבו לא רק את חבריו לקורפוס הדתי-לומטי, אלא גם מספר רב של אורחים ישראליים. בניגוד לדיפלומטים אחרים למד הארטל לכבד ולהעריך את השקפותיו של האדם הפשוט, האפור. הוא לא החמיץ כל הזדמנות לנהל שיחות ארוכות עם ישראלים בני כל השכבות. כאשר היה נכנס למנוחה היה מורה לנהג לאן לנסוע, אחר היה בידו חלל בחיכות על התרבות הישראלית, או על התפתחות פוליטיות. ההווי התרבותי של ישראל הדאיג את הארטל יותר מכל. הוא היה משוכנע כי בארץ חסר משהו, אשר נמצא ביהדות-הגורלה. "מה עוללתם ליהודים שלי?" טען הדיפלומט הנוצרי בשיחתו עם אנשיות ישראליים, "אחרי גיטו ניסו להשמיד אותם מבחינת פיסת - ועכשיו אתם מנסים להשמיד מיני אותם מבחינת רוחנית. הצרה הגדולה ביותר היא בזה שאתם עלולים להצליח. מדוע אתם מתעקשים להפוך לגויים?"

חוק

חירות בתניה

אולם בית-המשפט העליון, ירושלים, היה (המשך בעמוד 12)